

Eudald Tomasa

Transversal

Els reptes turístics del nucli antic de Manresa

Cal començar per dir que l'Ajuntament de Manresa va iniciar, fa uns quatre anys, un procés de treball que l'ha portat a impulsar una política de promoció turística que està resultant eficaç. Una política que té garanties d'èxit perquè està planificada amb visió estratègica, perquè ha començat per la base (i no per la teulada com polítiques anteriors), perquè és *progressiva i integradora*, perquè és oberta a la realitat comarcal, perquè té una base cultural que la dignifica, etc.

En qualsevol cas, la política turística municipal parteix de posar en valor els indrets històrics i monumentals fonamentalment del nucli antic i també del centre. I ho fa a través de tres itineraris temàtics que relliguen els diversos exponents patrimonials. Itineraris que parteixen de l'Oficina de Turisme nova (situada als baixos del Museu) i s'escampen fins al centre comercial de la ciutat.

És evident que aquesta política reeixida ha provocat un fenomen: allò que manca, allò que no està bé, és de cop i volta molt més evident. Si no es fessin visites dramatitzades al carrer del Balç (per cert, amb molt èxit) potser ningú no sabia encara que existeix, però segur que ningú no es queixaria de l'estat lamentable en què es troba...

Els reptes:

El carrer del Balç. És una joia en brut, una joia desconeguda i enterrada. De gran valor patrimonial i de gran potencial turístic. Es pot afirmar que serà, quan estigui arranjat i dinamitzat, un dels grans focus d'atracció turística de la comarca, per la seva singularitat i el seu dinamisme.

La Seu. Aquesta nostra "catedral" està en procés de rehabilitació. Però cada dia que passa hi hauran menys excuses per no desenvolupar el projecte turístic inclòs en el pla director. Aquest projecte convertiria la Seu en un veritable focus d'atracció. Encara diria més, en un important mode de rendibilitzar el patrimoni amb el cobrament d'entrada (cosa que ara no fan). El conservadorisme en la gestió del monument és el principal fre a un major aprofitament turístic del monument.

L'entorn de la Seu: la recuperació de les muralles i del riu. És un altre repte històric

que modificaria la relació de la mateixa ciutat amb el riu entès com un espai extraordinari, de gran atractiu paisatgístic. Posar en valor els camins de ronda del Puigcarneder, les ribes del riu, etc. és un dels reptes que ara mateix no figuren enlloc, però que són cabdals.

El Museu. Només una paraula en aquest sentit: si no podem fer un gran museu, fem un petit museu però que sigui digne, mentrestant no hi ha els recursos per fer el gran museu. El que no pot ser és que continuem ensenyant un desastre als visitants, que ja vénen en quantitats importants, i que es multiplicaran en el futur.

La xarxa de carrers. El manteniment de l'estètica antiga de la ciutat és un concepte que cal preservar, al meu entendre, sempre i quan la qualitat urbana, la netedat, la conservació, etc. facin del nucli antic un espai agradable. Un altre repte.

Segurament n'hi ha més, de reptes. Però també hi ha moltes esperances que els projectes turístics contribueixin a la revitalització del nucli antic. Comerç, restauració, cultura, van units en aquesta comesa que és fer de la ciutat de Manresa una destinació coneguda, reconeguda i apreciada. Els fonaments els tenim, i ben posats, ara cal treballar per recollir-ne, cada dia més, els fruits.

Jaume Bacardit

Associació de Comerciants del carrer d'Urgell

Vaig escoltar atentament totes les intervencions de la taula de la primera jornada de debat al local de la Kampana. I la sensació que dóna a qualsevol persona és que estem parlant d'un projecte de gran importància per una ciutat com Manresa, o de similars dimensions.

Els esforços fets fins ara han estat importants i sembla que van en bona direcció. Potser fins ara, que ja es comencen a veure alguns resultats, no ens ho hem començat a creure tots plegats. Malgrat que s'hauria d'haver començat abans, que haurien calgut més recursos des de bon principi, i que molta més gent s'hi hauria d'haver implicat, crec sincerament que és un projecte de ciutat, la recuperació del nucli antic de Manresa.

En el títol, hi llegim la paraula **integral**, penso que també hauríem d'afegir, en tots els aspectes, la paraula **sostenible**. Són dos mots que ara estan de moda, però posar-los en pràctica ja costa més.

En el camp de l'activitat econòmica, ens hem de centrar en el mot **serveis**. Perquè aquesta paraula ho engloba tot. Tot el que s'instal·li al nucli antic, serà per donar un servei, i se m'acut una llista molt llarga:

Tota classe de comerços:

- Alimentació fresca o envasada
- Equipament de la llar
- Equipament personal
- Drogueries i perfumeries
- Fleques i pastisseries
- Mobles i decoració

Tota classe de serveis:

- Manteniment de la llar
- Instal·lacions d'aigua, gas, i electricitat
- Serveis tècnics de reparació de tota classe
- Serveis sanitaris i d'atenció primària
- Equipament per a l'ensenyament i llars d'infants
- Llocs per la cultura i l'art
- Serveis i instal·lacions esportives
- Establiments per l'oci i l'esbarjo
- Llocs de trobada i de joc

Tots aquests establiments, privats o públics, donaran un servei, tant a la població del barri, com la de la rodalia.

I també caldrà un gran esforç per construir-los i posar-los en funcionament. Per això caldrà també un gran esforç perquè sigui una inversió perdurable, que tingui possibilitats de sostenir-se i de créixer.

Caldrà que el barri tingui una bona integració a la resta de la ciutat, amb unes bones entrades, tant per persones

com per vehicles. Unes entrades que siguin atractives i que convidin a entrar-hi, a viure-hi, a passejar-hi, a comprar-hi, ... o per a compartir veïnatge.

Caldrà, per tant, no quedar-nos curts quan pensem en l'espai destinat a aparcaments per vehicles. És un tema sempre recurrent a qualsevol assemblea, però no per això deixa de ser un tema molt preocupant per a tots els ciutadans, forans, que el patim d'una forma o altra.

Cal començar, de manera immediata, els aparcaments subterranis, tant el de la Reforma com el de l'illa Mel-Barreres-Camp d'Urgell.

Vull aprofitar aquest moment des d'aquí, per agrair, felicitar, i encoratjar, tots aquells establiments, botigues i tallers, que des de fa molts anys estant establerts a aquest nucli antic, i generació rere generació, hi ha esmerçat salut i diners en el manteniment de la seva activitat, malgrat les circumstàncies adverses que han hagut de viure durant anys, malgrat la despoblació i l'envelliment del barri, i la indiferència que han patit durant anys per part de tots els estaments.

Al comerç del nucli antic, se'ns ha dit moltes vegades que érem un comerç de proximitat. Crec sincerament que les possibilitats del comerç que hi ha, i les del que hi pot haver són molt més àmplies que això. Aquesta visió és molt escarrassada, i per subsistir, tant els que ja hi som com els que s'hi instal·laran de nou, caldrà una afluència més gran de visitants i clients d'altres barris, com també de la comarca.

Si no és així, tornarà a passar el mateix d'anys passats, que a poc a poc els comerços aniran desapareixent per falta d'activitat.

Caldrà un gran esforç per **la neteja**: neteja dels carrers, neteja de l'ambient social, neteja de les façanes i les cases, neteja d'aquelles persones que vulguin pertorbar la bona harmonia del barri. Però també caldrà ser acollidor amb tothom i ajudar a qui ho necessiti, si volem que hi hagi una bona integració social.

També caldran uns bons equipaments de mobiliari urbà i un bon enllumenat de carrers i places per tal que el Nucli Antic sigui acollidor i confortable.

Tots els nuclis antics de qualsevol ciutat que han fet un esforç de rehabilitació, i que ho han aconseguit, són ara els emblemes que donen més personalitat a aquestes ciutats. A les principals ciutats de tot Europa, els establiments que tenen més carisma, que són més atractius, i establiments de les principals firmes comercials solen estar situats als nuclis antics.

Tenim un gran potencial per treballar
Entre tots ho podem fer!

Joan Comellas Promotor immobiliari

Jaume Calsina Dissenyador

"A mitjans dels 90 el reclam era el preu. El nucli antic estava infravalorat i la poca competència de promotors deixava entreveure el bon negoci que seria i ha estat fins a dia d'avui la promoció immobiliària i el mercat de la construcció."

Joan Comellas

El dubte es crea, analitzant si estem aprofitant prou bé l'impuls econòmic dels nostres dies. Vehicular els recursos i encarar-los cap a un mateix objectiu pel Nucli Antic ha de ser clau pel futur de la promoció i del propi Municipi.

Cal esmentar que sovint la promoció cultural privada, i la promoció comercial s'ubiquen en segon terme, però són igual d'importants, ja que es complementen, tenen molt més risc i poden tenir menys lucre.

És evident que el PIRNA centra els seus esforços en la rehabilitació del nucli antic, i esdevé la base i l'eina per a la seva recuperació. Estableix unes prioritats, marca un camí a seguir, però no s'atura amb prou fermesa al problema global, social i transversal existent.

A dia d'avui, el valor del sòl i els immobles s'ha actualitzat a l'alça com a resultat del fenomen del moment econòmic. Aquest creixement és la base de la nostra economia, o una de les seves vessants més importants, per tant, també ens afecta a nosaltres de manera molt directa i farem bé d'encaixar-la amb la màxima efectivitat cap a objectius més clars i enriquidors.

Hom pot veure pels carrers, joves clenxinats enganxant cartells i apuntant telèfons per a possibles contactes i operacions de compra-venda. El nucli antic i la ciutat de Manresa en són plens, però tinc el dubte de saber si ho estem aprofitant tot això, de fins quan durarà, de si s'està creixent correctament, i el més important: per què s'ha de promoure privadament l'activitat econòmica al Centre Històric Manresà i no a una altra localitat considerant la inversió que ve de Barcelona i del litoral?

Cal crear el valor afegit. Ha d'esdevenir l'element indispensable per a Manresa i el seu entorn. Ha d'estar capacitada per actuar de pol d'atracció d'inquietuds i projectes que necessiten d'un marc particular i d'un entorn específic entès com a un producte únic.

Ha d'actuar com a refugi en la pròpia ciutat, d'aixopluc cultural i de dinamitzador social.

Ha d'esdevenir un entorn particular, atípic, sincer i equilibrat on invertir-hi sigui un repte encoratjador i permeti fer possibles projectes a petits i grans.

Per això, crec important enumerar a mode de requeriments les peticions següents i les proposo per a la revisió del PIRNA:

- No deixar en mans dels promotors la responsabilitat de rehabilitar amb qualitat i amb valor cultural. Ha de ser una obligació i un valor afegit.
  - Rigidesa en el compliment de la normativa de rehabilitació de façanes (aires acondicionats, estenedors, retolacions, materials), i que s'hi intervingui en cas contrari.
  - Educar i sensibilitzar els promotors, de la importància de la seva activitat i la repercussió en l'entorn. Crear un entorn on només fer amb cura les coses sigui possible.
  - Recuperació de part del 50% de les vivendes i locals buits, per a activitats i projectes que puguin donar valor afegit. Atraure les empreses de pes, els estudis independents, la gent jove, les arts, els oficis i els joves emprenedors. Que la pròpia activitat ja es respiri al nucli antic.
- La promoció a petita escala és important ja que pot ajudar a tramar un teixit social més compensat.
- Prendre consciència de l'envelliment de la societat i ajudar el comerç de proximitat estudiant les noves necessitats amb previsió de futur.
  - Augmentar la sensibilitat amb l'entorn actual protegint façanes, retolacions, tancaments i espais interiors que puguin ser enriquidors.

Cal recordar que tot el que és antic no ha de ser valuós forçosament. Hi ha establiments que calen ser protegits i inventariats com a tipologia pròpia de comerç.

És important que s'aconsegueixi un alt nivell d'intervenció al nucli antic. S'hi ha de procurar els professionals i promotors més respectuosos amb l'entorn, i prioritzar el seu treball.

- Cal idear un projecte transversal i amb visió de futur que sigui també la base per a la promoció i el negoci en el futur i pugui captar inversions exteriors durant els pròxims anys.

La mobilitat, la rehabilitació, el treball evident i visible de FORUM entre d'altres són factors que intervenen directament en la promoció. Tots aquests elements, inclosos al PIRNA, són aspectes indispensables per a la recuperació del nucli antic, i petits engranatges d'una màquina que cal anar ajustant davant les noves necessitats.

Maurici Rosell

Unió de Botiguers i Comerciants (UBIC)

M'han encomanat tractar el comerç del Barri Antic, i jo us en parlaré des de l'experiència de tota la meua vida al darrere del taulell.

És un sector amb un comerç molt tradicional, arrelat fortament a la ciutat, que ha anat passant generació rere generació amb el treball diari. El món comercial ha variat molt d'uns anys ençà en els seus hàbits, i el comerciant de tota la vida està lluitant per posar-se al dia en la renovació de les instal·lacions, en la imatge, la retolació, etc. I en això hi està contribuint força els ajuts que l'Ajuntament de Manresa ofereix per actualitzar els establiments i, sobretot, intentant formar la dependència en l'article corresponent.

Val a dir que la feina que està portant a terme el Foment de la Rehabilitació Urbana de Manresa, és molt vàlida també per al comerç, perquè si es rehabiliten els habitatges, rebrem nous habitants al Barri Antic, els quals probablement faran les seves compres als nostres comerços.

Seguidament, vull parlar de la ubicació del comerç del Barri Antic, situat entre les diferents Muralles i cap al

sector del Passeig del Riu, Via Sant Ignasi i Escodines, en què la principal dificultat que trobem és la manca d'aparcaments a prop dels nostres comerços, i que els mitjans de transport urbà no hi accedeixen. Per aquest motiu, creiem que seria molt interessant la circulació de microbusos per aquests carrers, per tal d'apropar al màxim el centre de la ciutat amb les diferents places de la zona. Amb això aconseguiríem que les persones d'edat avançada o amb dificultats de mobilitat poguessin desplaçar-se més còmodament per la resta de la ciutat.

Sabem que hi ha uns projectes per adaptar unes places d'aparcament a la zona, per això creiem que la voluntat dels dirigents de la ciutat és solucionar el més abans possible aquesta important mancança d'aparcaments, la qual cosa resultarà molt favorable per al comerç del Barri. Possiblement, quan hi hagi més places d'aparcament a la ciutat, tota la comarca s'adreçarà a nosaltres per fer les seves compres, perquè en qualitat, servei, especialització, personalització i tracte som el número 1.

Carrer Montserrat